

Hur påverkar flyktinginvandringen de offentliga finanserna?

Vi studerar sysselsättning bland och påverkan på offentliga finanser av flyktingar från Afrika, Mellanöstern och övriga Asien. Det framkommer att omkring 50 procent av flyktingarna var sysselsatta sju år efter folkbokföring i Sverige. Den offentliga sektorns totala nettokostnad per flykting uppgår till ca 190 000 kr första året efter folkbokföring. Sju år efter folkbokföring uppgår denna kostnad till ca 95 000 kr per flykting. När den offentliga konsumtion som på kort sikt kan antas vara oförändrad vid en ökad flyktinginvandring exkluderas uppgår den offentliga sektorns totala nettokostnad per flykting till ca 125 000 kr första året efter folkbokföring.

Under 2015 sökte drygt 160 000 personer asyl i Sverige, och även under kommande år förväntas antalet asylsökande ligga på historiskt sett mycket höga nivåer (Migrationsverket 2016). Centrala frågor i debatten om flyktinginvandring är hur flyktingarna ska integreras på arbetsmarknaden och i vilken utsträckning flyktinginvandringen påverkar den offentliga sektorns finanser. Med den offentliga sektorn avses stat, kommuner och lands-ting. Påverkan på den offentliga sektorns finanser uppkommer genom att flyktingarna bidrar med skatter och socialförsäkringsavgifter samt erhåller olika typer av transfereringar från det offentliga transfereringssystemet och tar del av offentlig konsumtion.

Det är uppenbart att frågorna om flyktingars ställning på arbetsmarknaden och flyktinginvandringens påverkan på den offentliga sektorns finanser är nära kopplade till varandra. Flyktingar som snabbt kommer i sysselsättning och egenförsörjning kommer i högre grad att bidra till den offentliga sektorns finanser än flyktingar som är arbetslösa och beroende av försörjning från det offentliga transfereringssystemet.

Trots frågans aktualitet och trots det faktum att forskning dokumenterat flyktingars utsatta position på den svenska arbetsmarknaden under senare årtionden finns alltså frågetecken kring flyktinginvandringens påverkan på de offentliga finanserna.¹ Såväl internationellt som i Sverige finns studier som fokuserat på hur den offentliga sektorn omfördelar inkomster mellan den inrikes födda och den utrikes födda befolkningen. Vanligtvis fokuserar denna typ av studier på den totala populationen av utrikes födda. Således görs i allmänhet ingen skillnad mellan flyktinginvandrare och personer som invandrat av andra skäl när invandringens

LINA ALDÉN OCH MATS HAMMARSTEDT

Lina Aldén är docent i nationalekonomi och verksam vid Linnaeus University Centre for Discrimination and Integration Studies vid Linnéuniversitetet i Växjö. Hennes forskning är bl a inriktad mot utrikes föddas integration på arbetsmarknaden. lina.alden@lnu.se

Mats Hammarstedt är professor i nationalekonomi och verksam vid Linnaeus University Centre for Discrimination and Integration Studies vid Linnéuniversitetet i Växjö. Han har bl a forskat kring integration av utrikes födda på arbetsmarknaden. mats.hammarstedt@lnu.se

Artikeln sammanfattar resultaten från Aldén och Hammarstedt (2016). Författarna tackar ledamöterna i Finanspolitiska rådet och Joakim Sonnegård för kommentarer samt Spencer Bastani och Jan Ekberg för värdefulla diskussioner.

¹ En översikt av utrikes föddas position på den svenska arbetsmarknaden finns i Aldén och Hammarstedt (2015).

påverkan på de offentliga finanserna beräknas. I Rowthorn (2008) sammanfattas resultaten från ett antal OECD-länder. Rowthorn finner att omfördelningen är tämligen måttlig och ligger i intervallet +1 procent av BNP till -1 procent av BNP. Liknande resultat framkommer i en rapport från OECD (2013). Ekberg (2009) studerade hur den offentliga sektorn i Sverige omfördelar inkomster mellan inrikes födda och utrikes födda (samt deras barn) och fann att storleken på inkomstomfördelningen från inrikes födda till utrikes födda uppgår till ett belopp motsvarande mellan 1,5 och 2 procent av BNP.

Ovanstående studier är dock, som nämnts, baserade på den totala populationen utrikes födda i olika länder och ger därför inget direkt svar på frågan om hur flyktinginvandring påverkar de offentliga finanserna. Dock indikerar resultaten att invandringens påverkan på den offentliga sektorn i hög grad avgörs av de utrikes föddas sysselsättningsgrad och att flyktinginvandrare därigenom bidrar mindre än arbetskraftsinvandrare till den offentliga sektorns finanser. Ekberg (2009) understryker att den offentliga sektorn i Sverige omfördelade inkomster från utrikes födda till inrikes födda fram till runt år 1980. Under denna period utgjordes invandringen till Sverige i allt väsentligt av arbetskraftsinvandring, och sysselsättningen bland utrikes födda var ofta högre än sysselsättningen bland inrikes födda (Ekberg och Hammarstedt 2002). Från 1980-talet och framåt har invandringen i huvudsak utgjorts av flykting- och anhöriginvandring, och under denna tidsperiod har den offentliga sektorn omfördelat inkomster från inrikes födda till utrikes födda. Liknande resultat framkommer i en studie från Storbritannien, där Dustmann och Frattini (2014) konstaterar att flyktinginvandrare bidrar mindre än arbetskraftsinvandrare till den offentliga sektorns finanser.

Så långt vi känner till finns två studier som fokuserar på hur utrikes födda med flyktingbakgrund påverkar den offentliga sektorns finanser. Ruist (2015) studerar hur den offentliga sektorn omfördelade inkomster mellan personer med flyktingbakgrund och den övriga befolkningen i Sverige år 2007. Det framkommer att den offentliga sektorn då omfördelade inkomster till ett belopp motsvarande ungefär 1 procent av BNP från den totala befolkningen till den del av den utrikes födda befolkningen som har flyktingbakgrund. Totalt motsvarar detta en nettokostnad för den offentliga sektorn på ca 70 000 kr per flykting för år 2007.

Liknande resultat framkommer i Flood och Ruist (2015). Det bör dock understrykas att såväl Ruist (2015) som Flood och Ruist (2015) är tvärsnittsstudier. Av studierna framgår inte direkt hur flyktinginvandringens påverkan på de offentliga finanserna förändras när flyktingarnas vistelsetid i Sverige ökar.

I denna artikel studeras hur flyktinginvandrades sysselsättning och flyktinginvandringens påverkan på de offentliga finanserna förändras när flyktingarnas vistelsetid i Sverige ökar. Vi följer flyktingarna under åren omedelbart efter att de blivit folkbokförda i Sverige. I vår studie ingår per-

soner som är 18 år och äldre och som av flyktingskäl har invandrat till Sverige från länder i Afrika, Mellanöstern och övriga Asien under åren 2005–07. Vi studerar sysselsättning och flyktinginvandringens nettopåverkan på den offentliga sektorn för åren 2006 till 2012 bland samtliga flyktingar från länder i dessa regioner som blivit folkbokförda i Sverige under perioden 2005 till 2007. Vi studerar således flyktingar som varit i Sverige mellan fem och sju år. Förutom att vi studerar samtliga flyktingar som är 18 år och äldre gör vi även separata analyser för flyktingar med grundskoleutbildning eller lägre samt flyktingar med eftergymnasial utbildning. När vi studerar olika utbildningsnivåer avser vi de utbildningsnivåer flyktingarna hade vid invandringstillfället till Sverige.

Beräkningarna av flyktinginvandringens nettopåverkan på den offentliga sektorns finanser är baserade på ett antal antaganden och innehåller dessutom ett antal begränsningar. För det första bör det särskilt noteras att vi studerar flyktingar först efter det att de blivit folkbokförda i Sverige. Således ingår inte de kostnader för flyktingmottagning som uppkommer under asylprocessen, och som belastas Migrationsverket, i våra kalkyler. Vi börjar alltså följa flyktingarna först under deras etableringsfas i Sverige. Vidare bör det understrykas att begränsningar i tillgång på data gör att delar av kalkylen baseras på antaganden. Exempelvis gäller det hur vissa transfereringar har fördelats mellan make/maka/sammanboende med barn inom ett givet hushåll. Vidare saknas information om sjukpenning och förtidspension i individdata. De indirekta skatter flyktinginvandrarna bidrar med beräknas utifrån antagandet att en individs hela disponibla inkomst konsumeras och att den genomsnittliga momssatsen uppgår till 15 procent. Slutligen följer vi Ruist (2015) när vi schablonmässigt fördelar kostnader för offentlig konsumtion på individer.

Artikeln inleds med en presentation av data och definitioner. I det därpå följande avsnittet presenteras utvecklingen av flyktingarnas sysselsättning under perioden. Därefter följer utvecklingen av flyktinginvandringens nettopåverkan på den offentliga sektorns finanser över tiden.² Artikeln avslutas med en kortare diskussion om flyktinginvandrares integration i Sverige och dess påverkan på de offentliga finanserna.

1. Data och definitioner

Data hämtas från databasen LISA vid Statistiska centralbyrån. Från databasen hämtar vi uppgifter om flyktingarnas ålder, kön, antal barn och utbildningsnivå. Vi hämtar också uppgifter om huruvida en individ är sysselsatt eller ej, samt om individens förvärvsinkomst och om olika transfereringar. Definitioner presenteras i tabell 1. Som *Sysselsatt* definieras personer som

² Vi vill särskilt uppmärksamma läsaren på att denna artikel endast innehåller de huvudsakliga resultat som framkom i Aldén och Hammarstedt (2016). Läsare som exempelvis är intresserade av att djupare studera utfallet för olika flyktinggrupper eller könsskillnader hänvisas därför till den nämnda rapporten.

	Definition
INTÄKTER	
Direkta skatter	Innefattar kommunalskatt, statlig inkomstskatt och skatt på kapitalinkomster. Direkta skatter har beräknats utifrån rådande skattesatser under de aktuella åren. Vid beräkningen har aktuella grundavdrag och jobbskatteavdrag beaktats. För varje år har den genomsnittliga kommunalskattesatsen i riket använts.
Socialförsäkringsavgifter	För löneanställda uppgår socialförsäkringsavgiften till 31,4 procent av arbetsinkomsten för respektive år. För egenföretagare uppgår socialförsäkringsavgiften till 28,97 procent av företagarinkomsterna.
Indirekta skatter	Vi gör antagandet att hela den disponibla inkomsten konsumeras. Varje vuxen individ i ett hushåll (make/maka/sammanboende med barn) tilldelas en lika stor del av den disponibla inkomsten. Vi antar en genomsnittlig momsats på 15 procent.
KOSTNADER	
<i>Transferringar</i>	
Socialbidrag	Varje vuxen individ i ett hushåll (make/maka/sammanboende med barn) tilldelas en lika stor del av erhållet socialbidragsbelopp.
Bostadsbidrag	Varje vuxen individ i ett hushåll (make/maka/sammanboende med barn) tilldelas en lika stor del av erhållet bostadsbidragsbelopp.
Barnbidrag	Vi gör antagandet att det finns två föräldrar. Barnbidraget delas lika mellan dessa.
Inkomst föränledd av studier	Erhålls på individnivå.
Inkomst föränledd av föräldraledighet	Erhålls på individnivå.
Arbetslöshetsersättning	Erhålls på individnivå.
Inkomst föränledd av arbetsmarknads-politisk åtgärd	Erhålls på individnivå.
Ålderspension	Erhålls på individnivå.
<i>Offentlig konsumtion</i>	Beräknas schablonmässigt med utgångspunkt från tidigare studier, se Ruist (2015).
Sjukvård och äldreomsorg	
Stöd till personer med funktionsnedsättning	
Skola och barnomsorg	
Kriminalvård och rättsväsende	
Integrationspolitiska åtgärder	
Arbetsmarknadspolitik	
Övrigt (offentlig förvaltning, försvar etc)	
<i>Nettokostnad</i>	
Nettokostnad inklusive offentlig konsumtion	Intäkter – kostnader
Nettokostnad inklusive offentlig konsumtion, övrig offentlig konsumtion exkluderad	Intäkter – (kostnader – övrigt)

Tabell 1 Definition av offentliga intäkter och kostnader
Källa: Egen sammanställning.

var registrerade som sysselsatta (antingen anställda eller egenföretagare) i november det aktuella året. När vi studerar flyktinginvandrarnas påverkan på den offentliga sektorns nettoresultat har vi definierat den offentliga sektorns *Intäkter* och *Kostnader*. Det är värt att notera att vi utgår från att flyktingarnas totala disponibla inkomst konsumeras. Vidare antar vi en genomsnittlig momsats på 15 procent. Samtliga intäkter och kostnader är beräknade i 2014 års priser.

Den offentliga sektorns *Kostnader* utgörs av *Transfereringar* och *Offentlig konsumtion*. *Transfereringar* erhålls på individ- eller hushållsnivå. I de fall transfereringarna erhålls på hushållsnivå har de fördelats mellan individerna i hushållet. Här bör understrykas att transfereringarna förtidspension och sjukpenning på grund av begränsningar i data inte ingår i kalkylen.³ Den offentliga konsumtionen per flykting har fördelats ut efter samma schablon som används i Ruist (2015). Denna bygger i sin tur på uppgifter från Martens och Holmberg (2005), Sveriges Kommuner och Landsting (2007), Socialstyrelsen (2008) samt Borgquist m fl (2010). När vi studerar kostnadsutvecklingen över tiden antas kostnaden per flykting för offentlig konsumtion vara konstant över tidsperioden.

Vi presenterar två mått på den offentliga sektorns nettokostnad. Det första måttet ställer den offentliga sektorns intäkter i relation till den offentliga sektorns totala kostnader. Den offentliga sektorns totala kostnader utgörs här av transfereringar samt offentlig konsumtion. Det andra måttet ställer den offentliga sektorns intäkter i relation till den offentliga sektorns totala kostnader exklusive posten övriga offentliga kostnader. Vi exkluderar övriga offentliga kostnader då dessa innefattar exempelvis kostnader för offentlig förvaltning och försvar, vilka på kort sikt kan antas vara oförändrande vid en ökad flyktinginvandring. Dessa kostnader kan inte direkt kopplas till enskilda individer samtidigt som nivån på kostnaderna inte har ett tydligt samband med befolkningens storlek. En fördelning av dessa kostnader på varje individ riskerar därmed att överskatta den offentliga sektorns nettokostnad. De två kostnadsmått som presenteras kan därför ses som en undre och övre nivå för den offentliga sektorns nettokostnad för flyktinginvandring.

Antal personer i de olika flyktingkohorterna och bakgrundsdata presenteras i tabell 2. Den genomsnittliga åldern på flyktingarna uppgick till ca 35 år. Majoriteten av flyktingarna var män, och andelen män var större i de senare kohorterna. Det framkommer också att omkring en tredjedel av flyktingarna hade en utbildningsnivå som motsvarade grundskola eller lägre. Ungefär lika stor andel hade eftergymnasial utbildning. Merparten av flyktingarna hade sitt ursprung i länder i Mellanöstern. Exempelvis uppgick andelen personer med ursprung i Mellanöstern i 2007 års flyktingkohort till strax över 75 procent.

³ Av exempelvis Hammarstedt (2000) framgår dock att endast en mycket liten andel utrikes födda erhåller förtidspension under sina första år i Sverige.

Tabell 2
Bakgrundsdata för
flyktingar 18 år och
äldre som invand-
rade till Sverige år
2005–07

	2005	2006	2007
Ålder	35,1	34,9	34,9
Andel kvinnor	0,473	0,354	0,334
<i>Utbildningsnivå</i>			
Grundskola eller lägre	0,221	0,375	0,321
Gymnasium	0,218	0,192	0,172
Eftergymnasial utbildning	0,264	0,263	0,356
Uppgift saknas	0,297	0,170	0,151
<i>Födelseregion</i>			
Mellanöstern	0,401	0,622	0,752
Asien	0,218	0,177	0,072
Afrika	0,381	0,201	0,176
Antal individer	3 277	13 044	11 214

Källa: Egen bearbetning av data från LISA-databasen, Statistiska centralbyrån.

2. Flyktinginvandrarnas sysselsättning

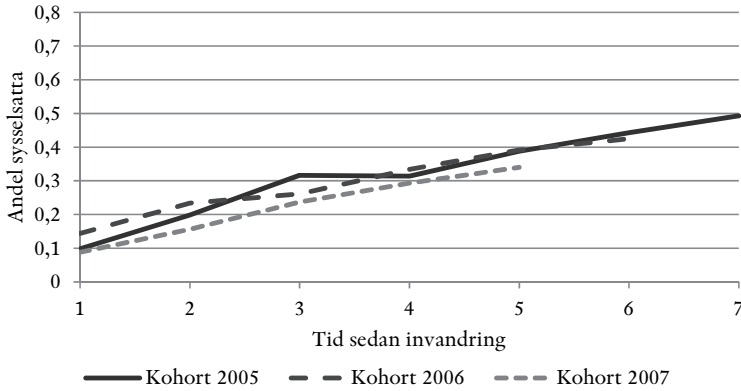
Vi studerar hur andelen sysselsatta förändras efter det att flyktinginvandrarna blivit folkbokförda i Sverige. Hur detta utvecklas för olika kohorter framgår av figur 1. För kohorten som invandrade 2005 uppgick andelen sysselsatta till 9,8 procent år 2006. Andelen sysselsatta året efter invandring uppgick till 9 procent bland de som invandrade 2007. För flyktingar som invandrade 2006 låg andelen sysselsatta på strax över 14 procent året efter invandring.⁴

Kohorterna uppvisar en likartad sysselsättningsutveckling under perioden. Fem år efter invandring till Sverige var 39 procent av flyktingarna i kohorten som invandrade 2005 sysselsatta. Bland de som invandrade 2007 var 34 procent sysselsatta fem år efter invandring. Den kohort som invandrade 2005 kan vi följa sju år efter invandring till Sverige. I denna kohort var 49 procent sysselsatta år 2012, dvs sju år efter invandring till Sverige.⁵

Figurerna 2 och 3 visar hur sysselsättningen utvecklas för flyktingar med olika utbildningsnivå. Det framgår att flyktingar med eftergymnasial utbildning har en bättre sysselsättningsutveckling än genomsnittet medan det omvända gäller för flyktingar med grundskoleutbildning eller lägre. Figurerna visar likartade trender för de olika kohorterna. Bland flyktingar med eftergymnasial utbildning som invandrade 2005 var 49 procent sysselsatta efter fem år i landet. För kohorten 2005 framkommer att 60 procent av flyktingarna med eftergymnasial utbildning var sysselsatta efter sju år i Sverige.

⁴ För uppgifter om sysselsättningen för olika grupper av flyktingar hänvisas till Aldén och Hammarstedt (2016).

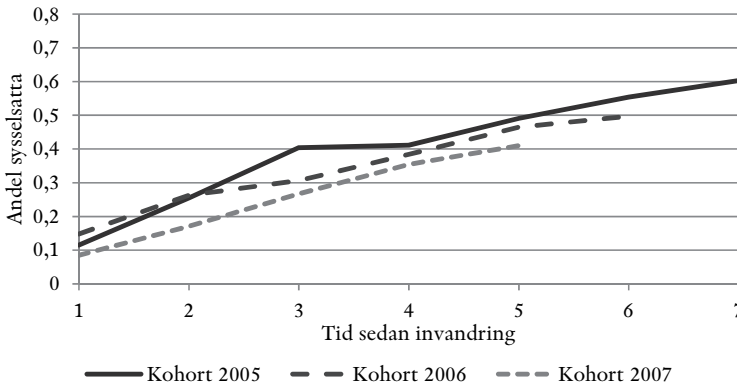
⁵ Resultaten är linje med de resultat som framkommer i Lundborg (2013).

Figur 1
Andelen sysselsatta för samtliga flyktingar som invandrat till Sverige år 2005-07, uppdelat på kohort

Anm: Sysselsättning definieras utifrån novemberanställningen. Som *Sysselsatt* definieras personer som var registrerade som sysselsatta (antingen anställda eller egenföretagare) i november det aktuella året.

Källa: Egen bearbetning av data från LISA-databasen vid Statistiska centralbyrån.

Figur 2
Andelen sysselsatta för flyktingar med eftergymnasial utbildning som invandrat till Sverige år 2005-07, uppdelat på kohort

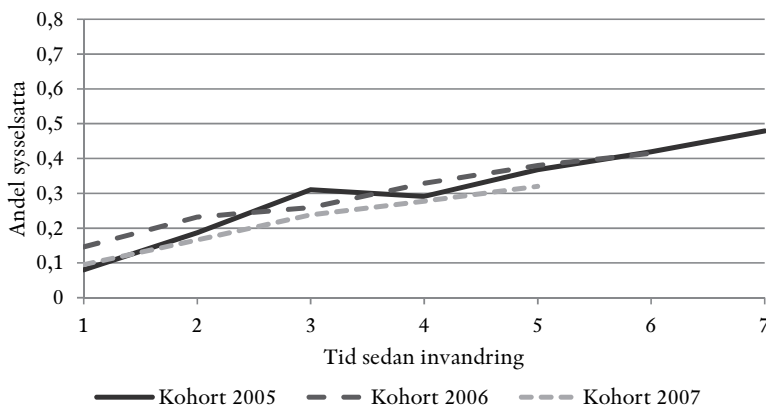
Anm: Sysselsättning definieras utifrån novemberanställningen. Som *Sysselsatt* definieras personer som var registrerade som sysselsatta (antingen anställda eller egenföretagare) i november det aktuella året.

Källa: Egen bearbetning av data från LISA-databasen vid Statistiska centralbyrån.

Andelen sysselsatta är genomgående lägre bland flyktingar med grundskoleutbildning eller lägre. Bland de flyktingar med grundskoleutbildning eller lägre som invandrade 2005 var 37 procent sysselsatta efter fem år i landet. I kohorten 2005 var 48 procent av flyktingarna med grundskoleutbildning eller lägre sysselsatta efter sju år i landet.

När vi studerar flyktingar med olika utbildningsnivå är det värt att notera att vi avser utbildningsnivån flyktingarna hade vid invandringstillfället. Sysselsättningsökningen bland flyktingar över tid kan således, åtminstone delvis, förklaras av att de utbildat sig efter invandring till Sverige.

Figur 3
Andel sysselsatta
för flyktingar med
grundskoleutbild-
ning eller lägre som
invandrat till Sverige
år 2005–07, uppdelat
på kohort

Anm: Sysselsättning definieras utifrån novemberanställningen. Som *Sysselsatt* definieras personer som var registrerade som sysselsatta (antingen anställda eller egenföretagare) i november det aktuella året.

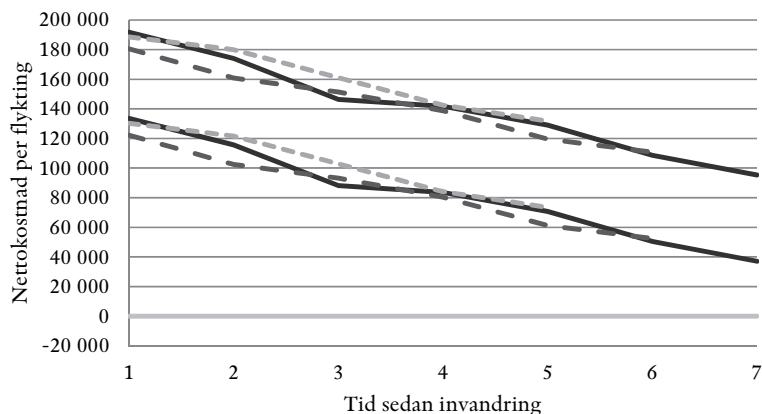
Källa: Egen bearbetning av data från LISA-databasen vid Statistiska centralbyrån.

3. Flyktinginvandringens påverkan på den offentliga sektorns finanser

I detta avsnitt studerar vi flyktinginvandringens påverkan på den offentliga sektorns finanser. Utvecklingen av de två olika kostnadsmått presenteras i figur 4. I det första inkluderas samtliga kostnader för den totala offentliga konsumtionen. I det andra inkluderas endast den del av den offentliga konsumtionen vilken på kort sikt kan tänkas förändras vid en ökad flyktinginvandring. Hit räknas kostnader för sjukvård och äldreomsorg, skola och barnomsorg, kriminalvård och rättsväsende, vissa integrationspolitiska åtgärder och arbetsmarknadspolitik. Vi utelämnar därmed kostnader förknippade med exempelvis offentlig förvaltning, infrastruktur och försvar då de, som nämnts ovan, på kort sikt kan förväntas vara oförändrade vid en ökad flyktinginvandring (dessa kostnader finns under rubriken Övrigt i tabell 1).

Första året efter invandring till Sverige uppgår den genomsnittliga totala nettokostnaden per flykting till 192 000 kr för de flyktingar som invandrade 2005. Motsvarande belopp för de flyktingar som invandrade 2006 och 2007 är 181 000 kr respektive 188 000 kr. Efter fem år i landet uppgår beloppet till runt 129 000 kr per flykting för 2005 års kohort. För flyktingar som invandrade 2005 uppgick den offentliga sektorns genomsnittliga nettokostnad per flykting till ca 95 000 kr efter sju år i landet. Denna siffra kan jämföras med resultaten i Ruist (2015). Av Ruist (2015) framgår att den offentliga sektorns genomsnittliga nettokostnad per flykting i Sverige år 2007 uppgick till 70 000 kr. Ruist studie var baserad på den totala populationen av flyktingar i Sverige 2007. Många av dem hade relativt lång vistelsetid i landet. Vi har endast möjlighet att studera hur

Figur 4
Nettokostnad per flykting för samtliga flyktingar som invandrat till Sverige år 2005–07, uppdelat på kohort

Ann: De övre linjerna visar nettokostnaden inklusive offentlig konsumtion och de undre linjerna nettokostnaden inklusive offentlig konsumtion (exklusive posten övrig konsumtion).

Källa: Egen bearbetning av data från LISA-databasen vid Statistiska centralbyrån.

nettokostnaden per flykting utvecklas de första sju åren efter invandring.⁶

När övrig konsumtion exkluderas uppgår de genomsnittliga nettokostnaderna per flykting för den offentliga sektorn till omkring 133 000 kr första året efter invandring för de flyktingar som invandrade 2005. Efter fem år har denna kostnad sjunkit till runt 71 000 kr. För den kohort som invandrade 2005 uppgick de årliga offentliga nettokostnaderna, definierade på detta sätt, till drygt 37 000 kr per flykting sju år efter invandring.

Hur de båda kostnadsmått utvecklas för flyktingar med olika utbildningsnivå presenteras i figurerna 5 och 6. Kostnadsnivån är likartad omedelbart efter invandring. Det faktum att flyktingar med högre utbildning snabbare kommer i sysselsättning gör att den offentliga sektorns kostnader för dessa flyktingar sjunker avsevärt snabbare än vad den gör för flyktingar med grundskoleutbildning eller lägre.

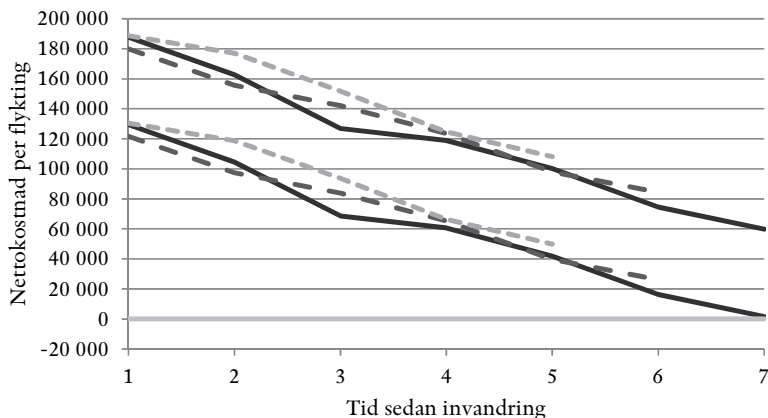
Den offentliga sektorns totala nettokostnader efter fem år i Sverige uppgår i genomsnitt till ca 100 000 kr per flykting för de som invandrade till Sverige med eftergymnasial utbildning år 2005. För flyktingar med grundskoleutbildning eller lägre utbildningsnivå som invandrade 2005 uppgick motsvarande kostnad i genomsnitt till ca 139 000 kr per flykting.

Efter sju år i landet uppgick den offentliga sektorns totala nettokostnad till närmare 60 000 kr per flykting för flyktingar med eftergymnasial utbildning. Motsvarande kostnad för flyktingar med grundskoleutbildning eller lägre var i genomsnitt ca 107 000 kr.

När vi studerar den offentliga sektorns nettokostnader exklusive övrig konsumtion uppgår de genomsnittliga årliga nettokostnaderna fem år efter invandring till ca 42 000 kr per flykting bland flyktingar med efter-

⁶ För uppgifter om de exakta kostnadsbeloppen, och kostnadsbeloppen för olika flyktinggrupper, hänvisas till Aldén och Hammarstedt (2016).

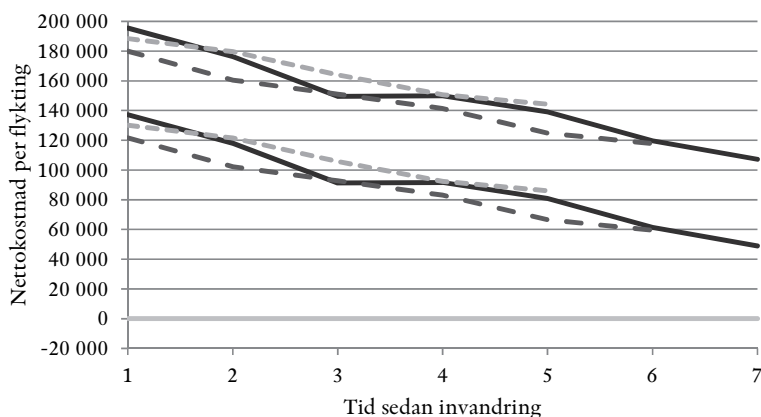
Figur 5
Nettokostnad per flykting för samtliga flyktingar med eftergymnasial utbildning som invandrat till Sverige år 2005-07, uppdelat på kohort

Anm: De övre linjerna visar nettokostnaden inklusive offentlig konsumtion och de undre linjerna nettokostnaden inklusive offentlig konsumtion (exklusive posten övrig konsumtion).

Källa: Egen bearbetning av data från LISA-databasen vid Statistiska centralbyrån.

Figur 6
Nettokostnad per flykting för samtliga flyktingar med grundskoleutbildning eller lägre som invandrat till Sverige år 2005-07, uppdelat på kohort

Anm: De övre linjerna visar nettokostnaden inklusive offentlig konsumtion och de undre linjerna nettokostnaden inklusive offentlig konsumtion (exklusive posten övrig konsumtion).

Källa: Egen bearbetning av data från LISA-databasen vid Statistiska centralbyrån.

gymnasial utbildning som invandrade 2005. Motsvarande belopp för flyktingar med grundskoleutbildning eller lägre uppgår i till ca 81 000 kr. Efter sju år i landet uppgår den genomsnittliga årliga nettokostnaden exklusive övrig konsumtion för flyktingar med grundskoleutbildning eller lägre utbildningsnivå till närmare 49 000 kr. Nettokostnaden för den offentliga sektorn exklusive posten övrig konsumtion är i stort sett noll för flyktingar med eftergymnasial utbildning efter att flyktingarna varit sju år i landet.

4. Avslutande diskussion

I artikeln har vi presenterat hur sysselsättning och påverkan på den offentliga sektorns finanser utvecklats över tiden för de flyktingar som blivit folkbokförda i Sverige under perioden 2005–07. Vi finner små skillnader mellan flyktingar med avseende på vilket år de invandrat till Sverige. Däremot framkommer skillnader i sysselsättning mellan flyktingar med olika utbildningsnivå vid invandringstidpunkten till Sverige. Vi finner att bland de som invandrade till Sverige med eftergymnasial utbildning var drygt 60 procent sysselsatta efter sju år i landet, medan andelen sysselsatta bland flyktingar med grundskoleutbildning eller lägre låg något under 50 procent.

Den offentliga sektorns genomsnittliga totala nettokostnad per flykting uppgår till ca 190 000 kr första året efter det att flyktingen folkbokförts i Sverige. Efter sju år i landet uppgår den totala nettokostnaden till ca 95 000 kr per flykting. När vi exkluderar den offentliga konsumtion som på kort sikt kan antas vara oförändrad vid en ökad flyktinginvandring uppgår den genomsnittliga totala nettokostnaden per flykting till ca 125 000 kr första året efter det att flyktingen folkbokförts i Sverige. Efter sju år i Sverige uppgår denna nettokostnad till ca 37 000 kr per flykting. Det är här värt att notera att vi endast har möjlighet att följa kostnadsutvecklingen under de första sju åren i Sverige. Vi har inte möjlighet att studera utvecklingen på längre sikt. Den offentliga sektorns nettokostnad per flykting faller med ökad vistelsetid i landet och en längre uppföljningsperiod hade varit önskvärd i syfte att studera flyktinginvandringens långsiktiga påverkan på den offentliga sektorns finanser.

En annan central fråga är huruvida våra kalkyler är representativa för de flyktingar som invandrat till Sverige under senare år. Uppgifter från Statistiska centralbyrån visar på små skillnader mellan senare års flyktingar och de flyktingar som invandrade under vår observationsperiod beträffande ålder och utbildningsnivå. Dock är andelen kvinnor lägre bland de flyktingar som kommit till Sverige under senare år än vad den var i de flyktingkohorter som vi observerar (Aldén och Hammarstedt 2016).

Under det senaste året har den integrationspolitiska debatten ofta fokuserat på hur det stora antalet nyanlända flyktingar ska integreras på arbetsmarknaden. Olika förslag, såsom behovet av utbildningsåtgärder, fler jobb med lägre kvalifikationskrav, förändrade ingångslöner och subventionerade anställningar, har förts fram som möjliga delar av lösningen. Syftet med denna artikel är inte att diskutera lämpligheten och effektiviteten i dessa, och andra, åtgärder. Därför avstår vi från det. Vi avslutar i stället med att understryka att våra resultat pekar mot att Sverige inom den närmaste framtiden står inför utmaningen att integrera en stor mängd flyktingar med varierande kompetensnivå på arbetsmarknaden och att debatten kring hur den utmaningen ska adresseras bör vara baserad på fakta och tidigare forskningserfarenheter.

REFERENSER

- Aldén, L och M Hammarstedt (2015), "Utrikes födda på 2000-talets arbetsmarknad – en översikt och förklaringar till situationen", *Ekonomisk Debatt*, årg 43, nr 3, s 77–89.
- Aldén, L och M Hammarstedt (2016), "Flyktinginvandring – sysselsättning, förvärvsinkomster och offentliga finanser", rapport 2016:1 i serien *Studier i finanspolitik*, Finanspolitiska rådet, Stockholm.
- Borgquist, L, D Andersson, S Engström och H Magnusson (2010), "Primärvårdsersättning efter socioekonomi och sjukdomsbörda", *Läkartidningen*, nr 107, s 2158–2163.
- Dustmann, C och T Frattini (2014), "The Fiscal Effects of Immigration to the UK", *Economic Journal*, vol 124, s 593–643.
- Ekberg, J (2009), *Invandringen och de offentliga finanserna*, rapport 2009:3 till Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi, Finansdepartementet, Stockholm.
- Ekberg, J och M Hammarstedt (2002), "20 år av allt sämre arbetsmarknadsintegrering av invandrare", *Ekonomisk Debatt*, årg 30, nr 4, s 343–353.
- Flood, L och J Ruist (2015), "Migration, en åldrande befolkning och offentliga finanser", bilaga 6 till *Långtidsutredningen 2015*, SOU 2015:95, Stockholm.
- Hammarstedt, M (2000), "The Receipt of Transfer Payments by Immigrants in Sweden", *International Migration*, vol 38, s 239–268.
- Lundborg, P (2013), "Refugees' Employment Integration in Sweden: Cultural Distance and Labour Market Performance", *Review of International Economics*, vol 21, s 219–232.
- Martens, P och S Holmberg (2005), *Brottslighet bland personer födda i Sverige och i utlandet*, rapport 2005:17, Brottsförebyggande rådet, Stockholm.
- Migrationsverket (2016), Databas, www.migrationsverket.se.
- OECD (2013), *International Migration Outlook 2013*, OECD, Paris.
- Rawthorn, R (2008), "The Fiscal Impact of Immigration on the Advanced Economies", *Oxford Economic Policy Review*, vol 24, s 560–580.
- Ruist, J (2015), "The Fiscal Cost of Refugee Immigration: The Example of Sweden", *Population and Development Review*, vol 41, s 567–581.
- Socialstyrelsen (2008), "Äldre – vård och omsorg andra halvåret 2008", rapport, Socialstyrelsen, Stockholm.
- Sveriges Kommuner och Landsting (2007), *Vad kostar verksamheten i din kommun?*, Sveriges Kommuner och Landsting, Stockholm.